

**H E T S P I J K E R S
A R R E S T**

B A A N B R E K E N D B I J
O V E R G A N G V A N
O N D E R N E M I N G

Waarom kies ik voor het Spijkers arrest en nog wel uit 1986 als belangrijk arbeidsrechtelijk keerpunt? Overgang van onderneming en daarmee het behoud van rechten van de werknemers is een onderwerp dat mij nauw aan het hart ligt. Mijn praktijk begeeft zich altijd op het grensvlak van ondernemingen en (groepen) werknemers en daarbij is overgang van onderneming één van de belangrijke afwegingen die ondernemers moeten maken bij het verplaatsen of juist samen laten gaan van allerlei activiteiten.

Overigens mijn eerste grote zaak als advocaat in 1983 ging over overgang van onderneming van een vijftal ondernemers van een tapijtleverancier. Eén dag voor het kort geding, dat ik namens de werknemers voerde, verscheen een brief van de toenmalige minister van justitie Korthals Altes, dat het Nederlandse kabinet vooruitlopend op Europa van mening was, dat dat niet gold in faillissementssituaties.

De maakbare samenleving

Het mooie van het arbeidsrecht is, dat het deels heel erg juridisch van aard is, omdat allerlei Europese richtlijnen de nationale wetgeving overlappen. Denk bijvoorbeeld aan het arrest van de Hoge Raad over vakantiedagen van 24 september jl. Daarin kreeg de Staat op zijn duvel en werd ook aansprakelijk geacht, omdat ze een Europese richtlijn over vakantiedagen te laat heeft geïmplementeerd. Toch zijn de feiten ook zo bepalend. Dat noem ik in mijn arbeidsrechtteam en met de advocaten met wie ik samenwerk de zogenaamde maakbare samenleving in het arbeidsrecht.

De feiten

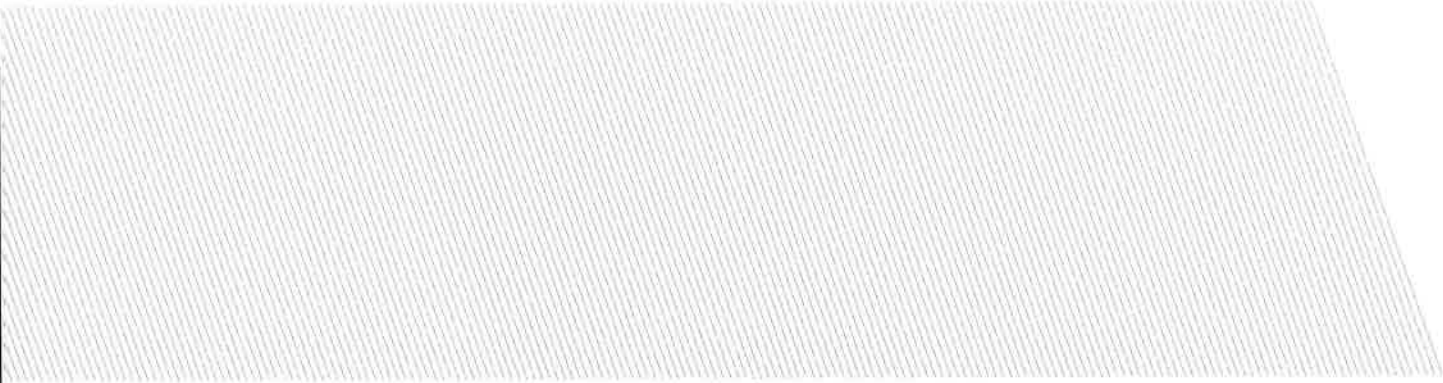
Dat geldt temeer voor het Spijkers arrest en de factoren die van belang zijn om te bekijken of de identiteit van het bedrijf behouden is gebleven.

Waar ging het om in deze zaak? Spijkers was als assistent bedrijfsleider in dienst van Gebroeders Colaris abattoir BV. Het prachtige bedrijf Benedik cv kocht het slachthuiscomplex met verschillende ruimten en kantoren, ondergrond en terrein en een aantal activa ofwel roerende goederen. Ook nam Benedik alle werknemers over met uitzondering van Spijkers en slechts één andere werknemer.

Spijkers stelt dat er sprake is van overgang van onderneming. Er wordt doorgeprocedeerd tot aan de Hoge Raad en die dient uiteindelijk verzoek in bij het Hof van Justitie in Luxemburg.

Dat Hof komt tot een duidelijke en bepalende uitkomst voor wat nu noodzakelijk is om overgang van onderneming aan te nemen.

Het Hof bepaalt uiteindelijk dat aan de hand van een groot aantal niet uitputtend geformuleerde criteria, de zogenaamde Spijkers criteria kan worden beoordeeld of de identiteit van het bedrijf is behouden: het gaat om de aard van de betrokken onderneming of vestiging, het al dan niet overdragen van de materiele activa, de waarde van de immateriële activa op tijdstip van de overdracht, het al dan niet overnemen van vrijwel al het personeel,

het al dan niet overdragen van de klantenkring, de mate waarin de voor en na de overdracht verrichte activiteiten met elkaar overeenkomen en ook de duur van de eventuele onderbreking van de activiteiten.

Uiteraard kunnen het nog veel meer zijn en zijn deze criteria naderhand prachtig uitgewerkt in de latere rechtspraak van het Hof van Justitie en de Hoge Raad. Denk aan het mooie arrest van de Hoge Raad uit 2014 Welkoop 't Rijpje (HR 4 april 2014, JAR 2014/124) of het KLM arrest (Hof Amsterdam jaar 21 juli 2015, JAR 2015/205. Voor een advocaat in het arbeidsrecht is dit smullen.

Het komt erop neer, dat je je cliënt bij de hand kan meenemen en proactief kan bepalen of hij nu wel of niet overgang van onderneming nastreeft. Vervolgens is het dan een kwestie van het maken van een goed tijdspad en communicatieplan en het zo managen, dat er voor iedereen duidelijk al dan niet die overgang van onderneming wordt gerealiseerd.

Het arrest is zo bepalend geweest, dat deze eis, behoud van de identiteit, ook door de wetgever in 2002 opgenomen is in ons arbeidsrecht en wel in 2002 in artikel 7:662 lid 2 onderdeel a van het BW.

Zo vormde de rechtzaak van de assistent bedrijfsleider van het abattoir van de Gebroeders Colaris uit 1983 de basis voor cruciale arrest Spijkers uit 1986. De uitspraak is mijn hele arbeidsrechtelijke carrière meegegaan en ik ben ervan overtuigd dat de Spijkers factoren cruciaal blijven tot ver na mijn pensioen.

